

המלך לא רוצה שאפגס לשערי ארמונו. ונחה דעתו של רבי אליעזר.

אמר לו, עקיבא, בא ואגיד לך דבר, שנראה לי בחלום פסוק זה, שכתוב (ירמיה ז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי. בא ראה, שנים עשר הרי אפרסמון וטהור נכנס אותו שלובש חשן ואפוד, ובקש מהקדוש ברוך הוא לחוס על העולם, ועד עכשו הוא תלוי. אם כן, למה חלשה דעתו של רבי אליעזר? משום בני אדם שלא יודעים בזה.

אמר רבי אליעזר, שמונה עשר הרי אפרסמון וטהור עליונים, נכנסים בשמות הצדיקים, וארבעים ותשעה ריחות עולים בכל יום עד אותו מקום שנקרא עזן, שפנגד זה נתנה תורה במ"ט פנים טמא, ובמ"ט פנים טהור. וארבעים ותשע אותיות בשמות השבטים, ארבעים ותשעה ימים פנגד התורה. מ"ט ימים קדושים עליונים עומדים לטל רשות בכל יום מאבנים זוהרות שחקוקות באותו החשן. ואותו שלבוש בחשן יושב בכסא קדוש נכבד, שארבעה תומכים עומדים מסתכלים בחשן. על מאמרו נכנסים ועל מאמרו יוצאים, מרימים עינים ומסתכלים למעלה, רואים ציץ שלוהט בשש מאות ועשרים עברים, ושם הקדוש העליון חקוק עליו. מודעושים ומתחלחלים. קשורים בצדיו של הימין הקדוש, ששמאל נוטל בידי תומכי השמים, מכניס אותם ומגלה אותם. זהו שכתוב (ישעיה ל"ד) ונגלו כספר השמים.

תרעי דפלטרין. נח דעתיה דרבי אליעזר. אמר ליה, עקיבא, תא ואימא לך מלתא, דאתחזיא לי בחלמא האי פסוקא, דכתיב, (ירמיה ז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי. תא חזי, תריסר טורי אפרסמונא (דכ"א) עאל ההוא דלביש חושנא ואפודא, ובעא מן קדשא בריך הוא, למיחס על עלמא ועד האידינא תלי איהו. אי הכי אמאי חלש דעתיה דרבי אליעזר. משום בני נשא, דלא ידעין בהאי.

אמר רבי אליעזר תמני סרי טורי אפרסמונא (דכ"א) עלאין, עלאין נשמתהון דצדיקיא, וארבעין ותשעה ריחין סלקין (דף ט"ו ע"ב) בכל יומא, עד ההוא אתר דאתקרי עזן, די לקבל דא, אתיהיבת אורייתא, בתשעה וארבעין פנים טמא, ובתשעה וארבעין פנים טהור. תשעה וארבעין אתוון בשמהן דשבטי. תשעה וארבעין יומין לקבלא אורייתא. תשעה וארבעין יומין קדישין עלאין (תכ"ו) קיימין, למיטל רשותא בכל יומא מאבנין זהירין, דגליפאן בההוא חושנא.

וההוא דלביש חושנא, יתיב בכרסייא קדישא יקירא, דארבע סמכין קיימין מסתכלין בחושנא, על מימריה עלאין, ועל מימריה נפקין, זקפן עינין ומסתכלין לעילא, חמאן ציצא, דלהיט בשית מאה ועשרין עיבר, ושמא קדישא עלאה, גליף עלוי, מודעווען ומתחלחלן. קטירי בסטרוי דימינא קדישא, דשמאלא נטיל בידוי סמכי שמא, עליל לון, וגלי לון. הדיא הוא דכתיב, (ישעיה ל"ד) ונגלו כספר השמים.

אָמַר לִיה רַבִּי עֲקִיבָא, מַה זֶה שְׁכַתּוּב (שיר ז) אֶל גַּנַּת אַגּוּז יִרְדְּתִי? אָמַר לוֹ, בַּא רְאָה, אוֹתוֹ עַן יוֹצֵא מֵעֵדֶן, וְזוֹהִי הַשְּׁכִינָה. אַגּוּז - זוֹ מִרְכָּבָה עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה שֶׁל אוֹתָם אֲרַבְעָה רֵאשִׁים שְׁמַאֲרִים שְׁנִפְרָדִים מִן הַעֵץ, כְּמוֹ הָאֲגוּז הַזֶּה שְׁאוֹתָם אֲרַבְעָה רֵאשִׁים קְדוּשִׁים לְפָנִים. וּמַה שְׁאָמַר יִרְדְּתִי, כְּמוֹ שְׁשִׁנְנוּ, יִרְדַּ פְּלוֹנִי לְמִרְכָּבָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, אִם כֵּן, הִיָּה לוֹ לִזְמַר לְאֲגוּז יִרְדְּתִי, מַה זֶה אֶל גַּנַּת אַגּוּז יִרְדְּתִי? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁזֶהוּ שְׂכַחוּ שֶׁל הָאֲגוּז. מַה אַגּוּז נִסְתָּר וְטָמִיר מִכָּל צְדָדָיו - כֵּן הַמִּרְכָּבָה שִׁיּוֹצֵאת מִהַעֵץ נִסְתָּרָת מִכָּל צְדָדֶיהָ. וּמַה אוֹתָם אֲרַבְעָה קְרָשִׁים שְׁבָאֲגוּז מִתְחַבְּרִים בְּצַד זֶה וּנְפָרְדִים בְּצַד זֶה - כֵּן בְּמִרְכָּבָה מִתְחַבְּרִים בְּאֲחֻדוֹת בְּחֻדוֹה וּשְׁלֹמוֹת, וּנְפָרְדַּ כָּל אֶחָד לְעֵבְרוֹ עַל מַה שֶׁהִתְמַנָּה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (בראשית ב) הוּא הַסִּבָּב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחַיִּלָּה, הוּא הַהֶלֶף קְדַמַת אַשׁוּר, וְכֵן כּוּלָם.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, הֲלִכְלוּף הַזֶּה שֶׁבְקִלְפַת הָאֲגוּז לְמַה הוּא רּוֹמֵז? אָמַר לוֹ, אֶף עַל גַּב שֶׁהַתּוֹרָה לֹא גִלְתָּה אוֹתוֹ - בְּזֶה מִתְגַּלָּה.

בַּא רְאָה, (שְׂקָדִים) מִהֶם מְרִים וּמִהֶם מְתוּקִים, וְרִמְזוּ יֵשׁ לָהֶם: יֵשׁ בְּעֵלֵי דִין קֶשֶׁה, וְיֵשׁ בְּעֵלֵי רֵאשִׁית, אֲבָל כָּל רִמְזוֹ שְׁגָלָה בַתּוֹרָה רָאִינוּ שֶׁהוּא דִין, וְכֵן הוּא לִירְמִיָּה הִרְאוּ לוֹ בְּדִין, שְׁכַתּוּב (ירמיה א) מִקַּל שְׂקָד אָנִי רְאָה. מַה זֶה שְׂקָד? שְׂקָדִים מִמֶּשׁ. וְכֵן בְּמִטָּה אֲהַרֵן, (במדבר ז) וַיִּגְמַל שְׂקָדִים. וּמִן הַתְּבָה מִמֶּשׁ נִשְׁמַע שֶׁהוּא דִין קֶשֶׁה, שְׁכַתּוּב (דניאל ט) וַיִּשְׁקֹד ה' עַל הָרַעָה. וְכֵן (ירמיה א) שׂוֹקֵד אָנִי עַל דְּבָרֵי, וְכֵן כּוּלָם. אָמַר לִיה רַ' עֲקִיבָא, אִי הָכִי, הָוּה לִיה לְמִימַר, לְאֲגוּז יִרְדְּתִי, מַהוּ אֶל גַּנַּת אַגּוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיה, מִשּׁוּם דִּהִיא שְׂכַחַת דְּאֲגוּזָא. מַה אַגּוּזָא, טְמִירָא וְסְתִימָא מִכָּל סְטְרוּי, כֵּן רְתִיבָא דְּנִפְקָא מִגַּנְתָּא, סְתִימָא מִכָּל סְטְרוּי. מַה אֵינוֹן אֲרַבְעֵ קְרִישִׁין דִּי בְּאֲגוּזָא, מִתְחַבְּרִין בְּהֵאִי גִיסָא, וּמִתְפָּרְשִׁין מִהֵאִי גִיסָא. כֵּן רְתִיבָא, מִתְחַבְּרִין בְּאֲחֻדוֹתָא בְּחֻדוֹתָא בְּשְׁלִימוֹתָא (בשלימו), וּמִתְפָּרְשׁ כָּל חַד בְּעֵבְרוּי, עַל מַה דְּאֲתַמְנִי הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) הוּא הַסִּבָּב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחַיִּלָּה הוּא הַהוֹלֵךְ קְדַמַת אַשׁוּר, וְכֵן כּוּלָם.

אָמַר לִיה רַבִּי עֲקִיבָא מַהוּ דְכְּתִיב (שיר השירים ו) אֶל גַּנַּת אַגּוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיה תָּא חֲזִי, הֵהוּא גַנְתָּא נִפְקָא מֵעֵדֶן, וְדָא הִיא שְׂכִינְתָּא. אַגּוּז: דָּא הִיא רְתִיבָא עַלְאָה קְדִישָׁא, דְּאֵינוֹן אֲרַבְעֵ רִישִׁין דְּנִהְרִין, דְּמִתְפָּרְשִׁין מִן גַּנְתָּא, כְּהֵאִי אַגּוּזָא, דְּאֵינוֹן אֲרַבְעֵ רִישִׁין קְדִישִׁין לְגוּ. וּמַאי דְאָמַר יִרְדְּתִי, כְּמַה דְתַנֵּן, יִרְדַּ פְּלוֹנִי לְמִרְכָּבָה.

אָמַר לִיה רַ' עֲקִיבָא, אִי הָכִי, הָוּה לִיה לְמִימַר, לְאֲגוּז יִרְדְּתִי, מַהוּ אֶל גַּנַּת אַגּוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיה, מִשּׁוּם דִּהִיא שְׂכַחַת דְּאֲגוּזָא. מַה אַגּוּזָא, טְמִירָא וְסְתִימָא מִכָּל סְטְרוּי, כֵּן רְתִיבָא דְּנִפְקָא מִגַּנְתָּא, סְתִימָא מִכָּל סְטְרוּי. מַה אֵינוֹן אֲרַבְעֵ קְרִישִׁין דִּי בְּאֲגוּזָא, מִתְחַבְּרִין בְּהֵאִי גִיסָא, וּמִתְפָּרְשִׁין מִהֵאִי גִיסָא. כֵּן רְתִיבָא, מִתְחַבְּרִין בְּאֲחֻדוֹתָא בְּחֻדוֹתָא בְּשְׁלִימוֹתָא (בשלימו), וּמִתְפָּרְשׁ כָּל חַד בְּעֵבְרוּי, עַל מַה דְּאֲתַמְנִי הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) הוּא הַסִּבָּב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחַיִּלָּה הוּא הַהוֹלֵךְ קְדַמַת אַשׁוּר, וְכֵן כּוּלָם.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, הֵאִי לְכַלּוּכָא דִּהִיא בְּקִלְפֵי דְּאֲגוּזָא, לְמַאי רְמִיזָא. אָמַר לִיה, אֶף עַל גַּב דְּאוּרִייתָא לֹא גִלְי לִיה, בְּהֵאִי גִלְי.

תָּא חֲזִי, (ס"א שְׂקָדִים), מִנְהוֹן מְרִירִין, וּמִנְהוֹן מְתִיקִין, וּרְמִיזָא אֵית לוֹן, אֵית מְאֲרֵי דְדִינָא קְשִׁיא, וְאֵית מְאֲרֵי דְשִׁירוֹתָא, אֲבָל כָּל רְמִיזָא דְגִלְי בְּאוּרִייתָא חֲזִינוּן דְדִינָא הוּי, וְהָכִי הָוּה לִירְמִיָּהוּ, אַחֲזוּ לִיה בְּדִינָא, דְכְּתִיב, (ירמיה א) מִקַּל שְׂקָד אָנִי רוּאָה. מַאי שְׂקָד. שְׂקָדִים מִמֶּשׁ. וְכֵן בְּמִטָּה אֲהַרֵן, (במדבר ז) וַיִּגְמַל שְׂקָדִים. וּמִן תִּיבוֹתָא מִמֶּשׁ, אֲשֶׁתַּמַּע, דִּהוּא דִינָא קְשִׁיא. דְכְּתִיב, (דניאל ט) וַיִּשְׁקֹד ה' עַל הָרַעָה. וְכֵן (ירמיה א) שׂוֹקֵד אָנִי עַל דְּבָרֵי, וְכֵן כּוּלָם. אָמַר לִיה רַ' עֲקִיבָא, אִי הָכִי, הָוּה לִיה לְמִימַר, לְאֲגוּז יִרְדְּתִי, מַהוּ אֶל גַּנַּת אַגּוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיה, מִשּׁוּם דִּהִיא שְׂכַחַת דְּאֲגוּזָא. מַה אַגּוּזָא, טְמִירָא וְסְתִימָא מִכָּל סְטְרוּי, כֵּן רְתִיבָא דְּנִפְקָא מִגַּנְתָּא, סְתִימָא מִכָּל סְטְרוּי. מַה אֵינוֹן אֲרַבְעֵ קְרִישִׁין דִּי בְּאֲגוּזָא, מִתְחַבְּרִין בְּהֵאִי גִיסָא, וּמִתְפָּרְשִׁין מִהֵאִי גִיסָא. כֵּן רְתִיבָא, מִתְחַבְּרִין בְּאֲחֻדוֹתָא בְּחֻדוֹתָא בְּשְׁלִימוֹתָא (בשלימו), וּמִתְפָּרְשׁ כָּל חַד בְּעֵבְרוּי, עַל מַה דְּאֲתַמְנִי הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) הוּא הַסִּבָּב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחַיִּלָּה הוּא הַהוֹלֵךְ קְדַמַת אַשׁוּר, וְכֵן כּוּלָם.